

et enkelt Tilfælde være særlig Anledning til at værne Mennesker mod Dyr. Jeg figter nemlig til den Stik, som er almindelig; ialfald paa mange Steder, om Efteraaret at have løsgaaende Tyre paa Markerne umiddelbart ved Veiene, hvilke ikke saa sjældent gjøre Skade ved at stange Mennesker ihjel. At de ikke maa være paa Veiene, det fremgaar allerede af Lovforslaget, men der kunde, jo være Spørgsmaal, om man ikke i det Hele taget burde indskrænke Tilladelsen til at have løsgaaende Tyre i Nærheden af offentlige Veie.

Nogensen: Jeg har efterat have gennemgaaet det foreliggende Lovforslag ikke den mindste Betænkelse, ved at tage imod det. Det hedder jo kun deri, at Enhver skal have Fred for Sitt, og at, hvis Noget begaar Ufred, saa skal han straffes. Det er muligt, at et og andet Tilfælde ikke har været forudsat, jeg kjender ikke saa nøie til disse Sager som den sidste ærede Taler, der har havt Mere med disse Sager at bestille end jeg; men hvad Markfreden angaar, kan jeg ikke have Noget imod at stemme for Forslaget. Hvad Veifreden angaar er der ogsaa kun en Bestemmelse, hvorved jeg har Noget at bemærke, og det er den, der findes i § 11, sidste Punktum af sidste Stykke, hvor det hedder, at enhver Veifarende skal være berettiget til at optage saadanne Dyr. Dette synes mig ikke helbigt, da der vistnok vil kunne ske Misbrug derved. Forøvrigt kan jeg ikke have Betænkelse ved at slutte mig til Forslaget, fordi jeg finder det rigtigt og billigt, at der paa Veie saavel som andre Steder skal være Fred. Det ser underligt ud, naar der nu er køstet saa Meget paa Kommunikationsmidlerne for Statens Regning — hvad forøvrigt vistnok er meget hensigtsmæssigt — at der da paa Veie, der ere fuldt offentlige, det være sig Hovedveie eller Biveie, Veie, der ere udsatte i Anledning af Udskifning eller exproprierede og for hvilke der altsaa ligesom er givet Betaling, — at der paa saadanne Veie skal være Ulemper tilstede for de Veifarende. Jeg synes, at enhver Veie, der er offentlig, selv om den er af en mindre Størrelse, og hvor den saa end ligger, skal være fri for de Ulemper, der stoppe de Veifarende.

Og der kan jo ikke være Tale om, at man skal generes paa Marken, fordi der skal holdes Fred paa Veien; Mark er jo Et og Veie et Andet. Der maa jo heller ikke nu holdes Kreaturer paa Veiene, selv om de ere tværede, og jeg finder ikke, at der kan være nogen lovlig Undskyldning for en Mand at lade sine Kreaturer gaa paa en offentlig Veie. Jeg skal saaledes stemme for Forslaget.

J. Andersen: Jeg tror slet ikke, at det er de ærede Taleres Mening, der have udtalt sig, at Kreaturer skal have Lov til at gaa tværede og græsse paa Veien. Med Undtagelse af det ærede 2de Medlem for 5te Kred (Drenhøll), have de ærede Talere vistnok kun havt den Mening, at Lovforslagets Bestemmelser, naar de skal overholdes, vilde blive temmelig strenge. Jeg hører nu af det ærede Medlem for 5te Kred, at vi have saadanne Lovbestemmelser, der aldrig kunne overholdes; og aldrig blive overholdte, men det er vissest uheldigt. Det samme ærede Medlem sagde, at jeg og en anden æret Taler havde sagt, at ifølge § 4 skal enhver Veifarende være berettiget til at flyde Andenmands Faar, men det er slet ikke Tilfældet. Det kunde maasse ligge i 5te Stykke af § 11; men jeg tror dog ikke, at det har været Ministeriets eller Koncipistens Mening, om det end maatte kunde blive forstaaet saaledes. Naar det ærede Medlem udtalte, at en Mand ikke kunde betragte Veivæsenet som sin Nabo, saa er dette fuldkommen rigtigt. Veivæsenet er kun en Myndighed, der er sat til at passe Veienes Tilstand; men det vilde virkelig blive temmelig dyrt, om man, naar Veivæsenet eller Amtet har expropriert et Stykke Jord over en Mand's Mark for derpaa at anlægge en Veie, skal give ham en Godtgjærelse, der stod i Forhold til de Indskrænkninger og Ulemper, der ved denne Lov vil kunne paaføres ham; skal Manden virkelig have fuld Erstatning for det Tab, der paaføres ham ved Veiens Anlæg, vilde det virkelig blive noget kostbart. Jeg kunde derfor stemme for, at naar Veivæsenet fordrer, at der skal være Fred paa Veien, skal det være pligtigt til at tage halvt Segn med Jordbrugeren. Det er ikke Veifarende.